

Sentrale forskningspolitiske prosesser framover

Sett fra Forskningsrådets ståsted

Lillian M. Baltzrud, UH-politikkavdelingen
lmb@forskningsradet.no
Tlf. nr.: 95869333

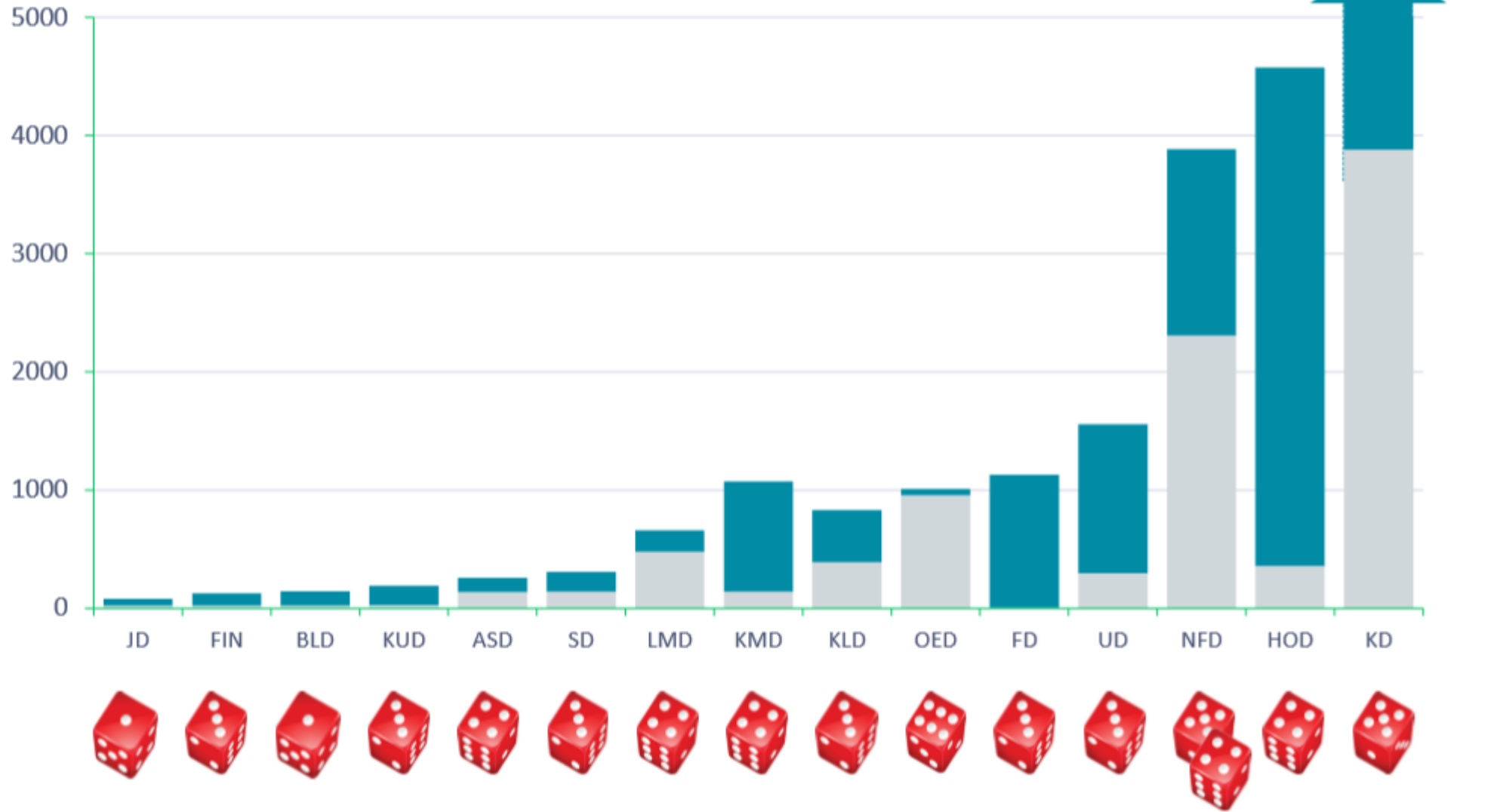

Forskningsrådet i det forskningspolitiske systemet

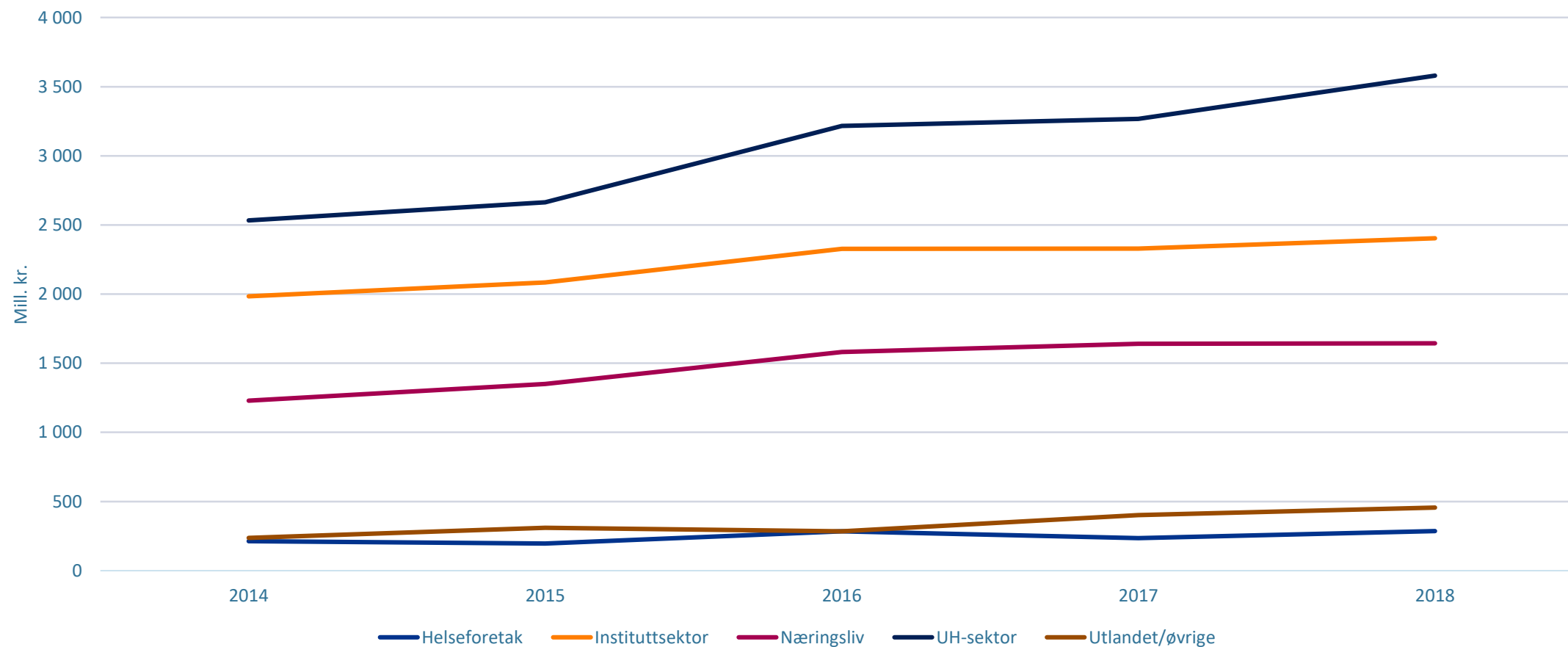

Departementenes forskningsbevilgninger varierer sterkt

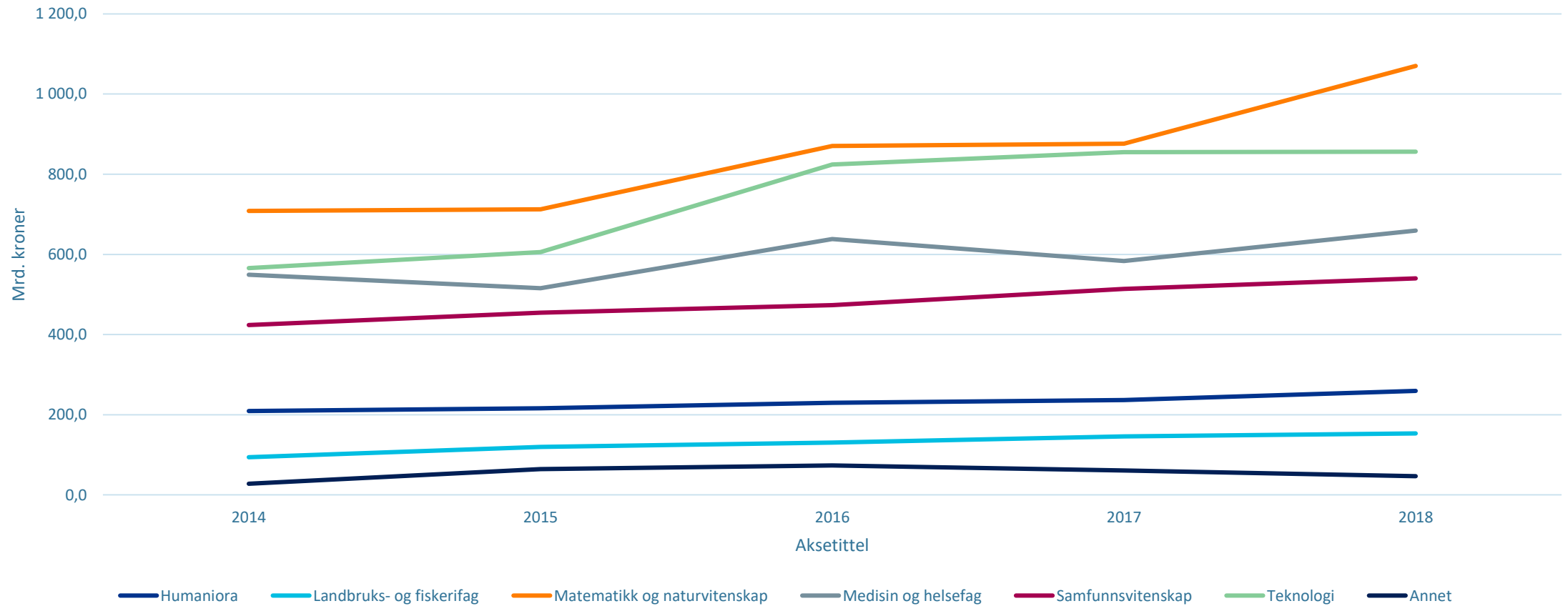

Forskningsrådets bevilgninger 2014 – 2018 fordelt på sektor (eksklusive basisbevilgninger til instituttene)

Forskningsrådets bevilgninger til UH-sektoren 2014 – 2018 fordelt på fagområder

Prioriterte oppgaver i Forskningsrådet framover

- Ny strategi
- Innføre porteføljestyre og porteføljestyring (forbedret prosjektutvelgelse)
- Virkemiddelgjennomgangen
- Utlysninger og bevilgninger for sentre, infrastruktur, midler til internasjonalt samarbeid
- Igangsette og følge opp større evalueringer
- Innspill til neste langtidsplan (høst 2020)
- Tilrettelegge for deltagelse og gjennomslag i Horisont Europa
- Åpen forskning og innovasjon og åpne data

Grunnlaget

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019 - 2021

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne

Møte store samfunnsutfordringer

Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

Hav	Klima, miljø og miljøvennlig energi	Fornyelse i offentlig sektor	Muliggjørende og industrielle teknologier	Samfunns-sikkerhet og samhørighet i en globalisert verden
-----	-------------------------------------	------------------------------	---	---

Regjeringens mål for Forskningsrådet

Økt vitenskapelig kvalitet	Økt verdiskaping i næringslivet	Møte store samfunns-utfordringer	Et velfungerende forskningssystem	God rådgivning
Verdensledende fagmiljøer	Økt konkurransevne	Fornyelse i offentlig sektor	Økt deltagelse i Horisont 2020	Velbegrunnede forskningspolitiske råd
Vitenskapelig kvalitet generelt	Styrket omstilling	Hav	Strukturerende endringer	
	Bedre kunnskaps-overføring	Klima, miljø og miljøvennlig energi		
		Samfunns-sikkerhet og samhørighet		

MÅL

Bærekraftig
utvikling

Grensesprengende forskning og
innovasjon

Fornyelse i næringsliv
og offentlig sektor

STRATEGISKE OMRÅDER

Hav

Grønt skifte

Helse og velferd

Teknologi og
digitalisering

Samhørighet og
globalisering

Velfungerende forsknings- og innovasjonssystem

MÅL

Bærekraftig utvikling

Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

1. Økt internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid om **globale bærekraftsutfordringer** hvor Norge har særlige forutsetninger for å gjøre en forskjell
2. Nyskapende forskning- og innovasjonsinnsats for **bærekraft på tvers av fag, sektorer** og finansieringskilder
3. **Samfunnsansvarlig forskning og innovasjon**

Grensesprengende forskning og innovasjon

Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

1. Velfungerende **åpne arenaer** for nysgjerrighetsdrevet forskning og innovasjon
2. **Strategiske satsinger** som flytter forsknings- og innovasjonsfronten
3. Attraktiv karriereutvikling for **talentfulle forskere**
4. Effektive insentiver for særlig dristig forskning og innovasjon med **høy risiko og stort potensial**

Fornyelse i næringsliv og offentlig sektor

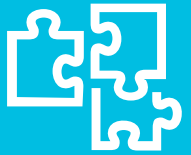
Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

1. Et næringsliv i hele landet som utnytter **forskningsbasert kunnskap og teknologi for omstilling**
2. Et **kunnskapsbasert nytt næringsliv**
3. En **offentlig sektor som fornyer seg gjennom forskningsstøttet innovasjon** og som tilrettelegger effektivt for innovasjon i nærings- og samfunnsliv
4. God tilgjengeliggjøring og **utnyttelse av offentlige data** for forskning og innovasjon

Velfungerende forsknings- og innovasjonssystem

Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

- **Effektivt samspill** mellom utdanning, forskning og innovasjon

- Høy deltagelse i **internasjonalt forskningssamarbeid**

- **Åpne forsknings- og innovasjonsprosesser** som muliggjør god tilgang til og enkel verifisering av resultater

- Relevant, oppdatert og bredt tilgjengelig **forskningsinfrastruktur**

STRATEGISKE OMRÅDER

Hav

1. God kunnskap om **marine økosystemer**
2. **Bærekraftig bruk** av havet
3. **Rene hav** og trygg sjømat
4. Konkurransedyktige norske **havnæringer**

Grønt skifte

1. Rask overgang til lavutslippssamfunnet og effektiv tilpasning til **klimaendringene**
2. En **sirkulær økonomi** med bærekraftig produksjon, tjenesteyting og forbruk
3. Bærekraftig **forvaltning** av miljø, ressurser, natur og arealer
4. Et **konkurransedyktig næringsliv** som leverer grønne energi-, klima- og miljøløsninger til globale markeder

Helse og velferd

1. **Nyskapende** helsetilbud
2. Sterke konkurranse-dyktige **helsenæringer**
3. Høy **yrkesdeltagelse**
4. God tilpasning til en **økende andel eldre og lave fødselstall**

Teknologi og digitalisering

1. **Forskningsbasert digital transformasjon** og teknologisk utvikling av samfunnet
2. Kunnskapsutvikling, **verdiskaping og omstilling** basert på informasjonsteknologi, nanoteknologi og bioteknologi
3. Teknologit utvikling som rettes inn mot å løse de **globale bærekraftsutfordringene**
4. **Næringsutvikling** basert på digital teknologi og nye forretningsmodeller

Samhørighet og globalisering

1. Et robust **demokrati**
2. Et **inkluderende** og likestilt samfunn
3. Effektiv forebygging og håndtering av trusler mot kritisk **samfunnsinfrastruktur**
4. God innsikt og innflytelse i avgjørende **globale endringsprosesser**

Et mer effektivt forsknings- og innovasjonssystem

Enklere å finne fram i utlysninger - nye nettsider,

Mer standardiserte og bredere utlysninger

Samme søknad aktuell mot flere budsjettformål

Forutsigbarhet gjennom mer samlede og langsiktige investeringsplaner

Færre søknader, høyere innvilgelsesprosent

Raskere søknadsbehandling

Hva ønsker Forskningsrådet å oppnå med omleggingen

- Investere i de prosjektene som samlet sett gir best måloppnåelse
- Flere muligheter og enklere for søkerne
- Et mer effektivt Forskningsråd
- Et mer effektivt forsknings- og innovasjonssystem

Fag- og teknologiområder

- Humaniora
- Rettsvitenskap
- Tverrfaglighet
- kjønnsperspektiv

Forsknings- og innovasjons anvendelsesområder/nedslagsfelt

- Regional dimensjon
- Globale og internasjonale perspektiver
- Offentlig sektor
- Søknadstyper
- Kjønnbalanse

Tema- og næringslivsområder

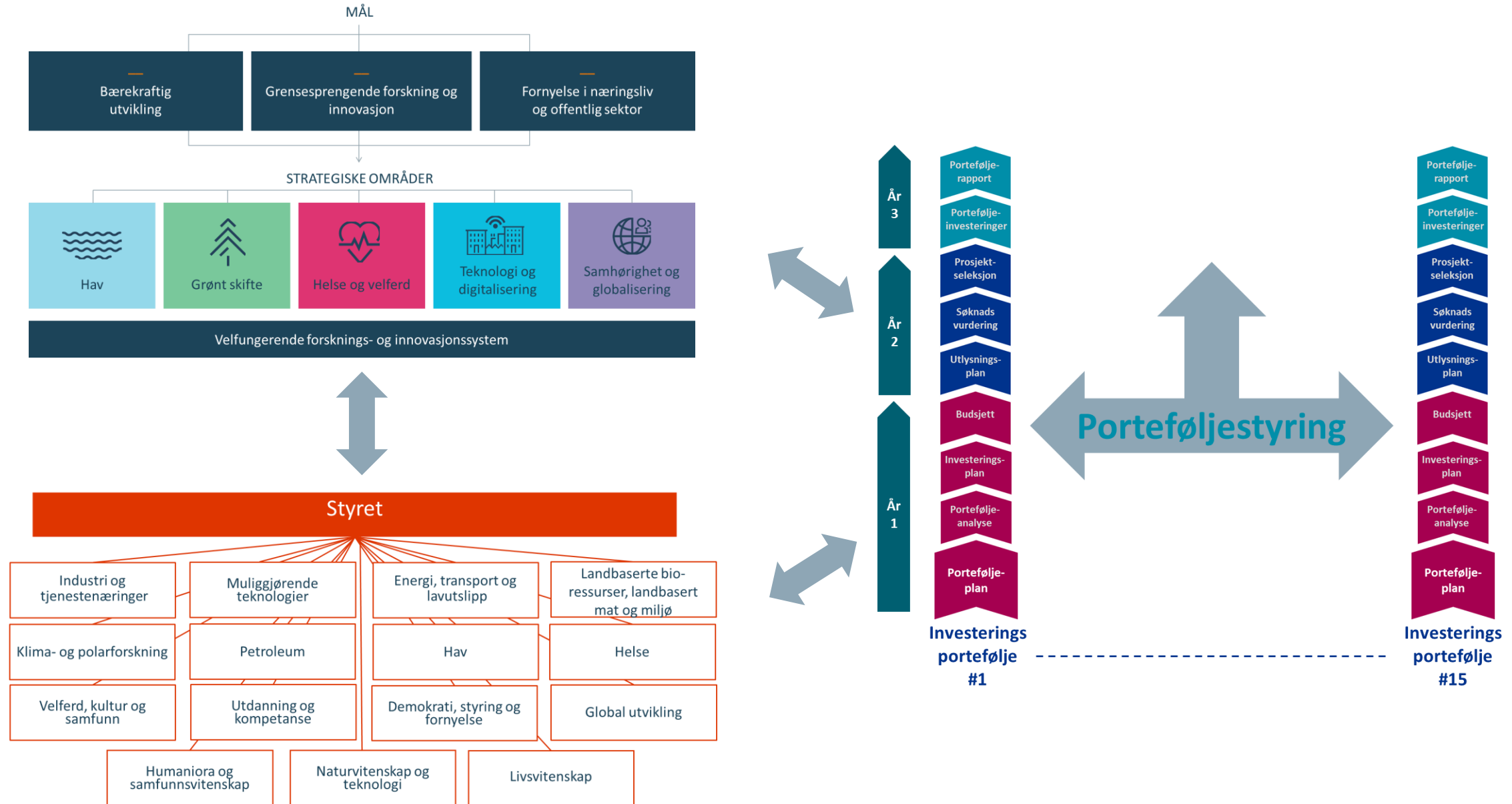
- Havteknologi
- Polar
- Bioøkonomi
- Mattrygghet
- Arealkonflikter
- Klima
- Byforskning

FoUol-verdikjede

- Søknadstyper
- Tema vs åpne arenaer

Porteføljestyring forankres i Strategi og implementeres av styrene

Foreslått struktur for Horisont Europa

Langtidsplanens tre hovedmål:

Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv

Åpen vitenskap

- Det europeiske forskningsrådet (ERC)

Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

Klynger:

- Helse
- Inkluderende og sikre samfunn

Møte store samfunnsutfordringer

• Annet:

- EUs felles forskningscentre (JRC)

Åpen Innovasjon

- Det europeiske innovasjonsrådet (EIC)
- Økosystem
- Det europeiske innovasjonssystemet

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne

Styrking av Det europeiske forskningsområdet (ERA) (2,1 mrd. €)

- Styrke kvaliteten i forskningen (Spreading excellence)
- Reformere og forbedre det europeiske forsknings- og innovasjonssystemet

Forskningsrådets
programmer vil bygge
opp rundt målene i LTPen
og dermed Horisont
Europa deltagelse

Etikk: Hva gjør Forskningsrådet?

Informerer og gjør tilgjengelig

Krav om høy forskningsetisk
standard

Etikk inngår i
Excellence-kriteriet

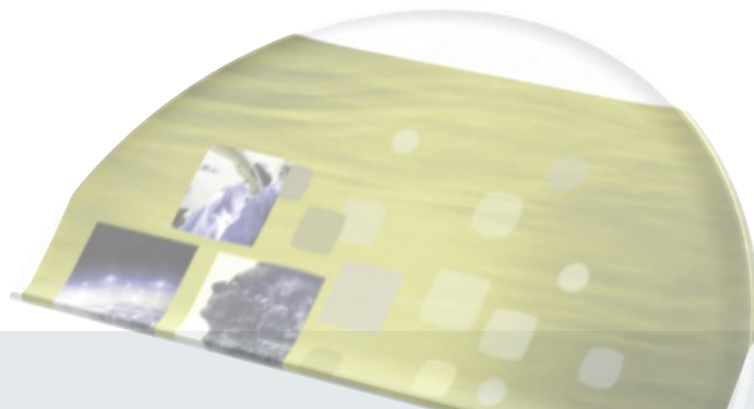
søkerne må
redegjøre for
eventuelle
etiske forhold

Strukturreform og UH-sektor i endring

- UH-sektoren mottok 43 % av Forskningsrådets bevilgninger i 2018 (3,58 mrd.)
- Strukturreformen
- Høye og endrede krav

Universitets- og høskolerapporten

Forskningsrådet og finansiering av forskning i UH-sektoren

